

Til Miljø- og Fødevareudvalget

København, den 19. april 2016

Sagsnr.: 2016 - 705

Dok.nr.:

Yderligere kompensation som følge af EU-Domstolens dom C-684/13

Problem

Naturerhvervsstyrelsen (NAER) gennemfører i disse måneder en kompensationsordning for landmænd, der er kommet i klemme på baggrund af den retsvildfarelse, som NAER blev bragt i af EU-Kommissionen ved revisionsbesøg i 2008, jf. Demmer-dommen¹. Den igangværende kompensationsordning tilgodeser ikke alle landmænd, hvorfor NAER har været i fornyet dialog med Kommissionen om sagen. Kommissionen har nu accepteret, at flere landmænd kompenseres.

NAER har ikke pligt til udvide kompensationsordningen, men der er et stort ønske om det i erhvervet. NAER har derfor udarbejdet en model, der kan administreres økonomisk forsvarligt og i tråd med Kommissionens tilkendegivelser. Det er herefter planen, at den nye kompensationsordning offentliggøres den 12. april 2016.

Det er fortsat ikke alle landbrugere, der kan kompenseres, da Kommissionens tilkendegivelser ikke giver mulighed for at kompensere alle landbrugere efter EU-reglerne.

Baggrund

Den tidligere Miljø- og Fødevareminister besluttede den 26. januar 2016, at det kun var de landbrugere, som havde søgt støtte og fået en afgørelse fra NAER, som ville blive kompenseret med tilbagebetaling af støtte og tildeling af nye betalingsrettigheder fra 2016 eller 2017. Dette skyldtes, at Kommissionen i første omgang havde tilkendegivet, at det alene var muligt at kompensere disse. Det betød samtidig, at en landbruger ikke ville modtage kompensation i de efterfølgende år, hvor han – højst sandsynligt – havde undladt at søge om støtte som følge af NAERs afgørelse. Det blev i den sammenhæng besluttet ikke at gøre forældelse gældende i sagerne.

Beslutningen betød f.eks., at en landbruger, der i 2012 havde fået en afgørelse om, at et areal ikke blev betragtet som støtteberettiget i årene 2005-2012, og som derfor havde fået et tilbagebetalingskrav for 2005-2011 samt var blevet nægtet støtte i 2012 ville blive kompenseret fuldt ud herfor. Ligeledes ville han få gentildelt de betalingsrettigheder, der blev inddraget i forbindelse med afslaget i 2012. Derimod ville landmanden ikke blive kompenseret for støtten i 2013-2015, hvis han har undladt at søge til arealet, herunder fordi han har indrettet sig efter NAERs regler. Det antages de fleste landmænd at have gjort.

¹ Jf. udvalgsnotat af 26. januar 2016 om genoptagelse af arealstøttesager som følge af EU-Domstolens dom C-684/13

NAER indledte i februar en fornyet dialog med Kommissionen med henblik på at kompensere yderligere landbrugere. Kommissionen tilsluttede sig ultimo marts, at yderligere ansøgere kan kompenseres for både den manglende støtte for årene 2009-2015 og for betalingsrettigheder inddraget senest i 2015. Sidstnævnte punkt er vigtigt, da implementeringen af CAP-reformen i 2015 medførte at alle ikke-udnyttede betalingsrettigheder skulle inddrages. Kommissionen understregede, at det var frivilligt, om Danmark ønskede at kompensere landbrugerne, men at det er et krav, at der er udøvet den fornødne landbrugsaktivitet, hvis der skal udbetales kompensation.

Det forventes at yderligere mellem 400 og 1.000 landbrugere kan hjælpes med den nye kompensationsordning. Sagerne skal findes ved en annoncering, hvor NAER efterlyser ansøgere, der er stoppet med at søge støtte til et areal grundet NAERs praksis og vejledning. Det forventes, at det samlede beløb, der skal tilbagebetales til ansøgerne, bliver op til 20 mio. kr. Beløbet refunderes af EU. Landbrugere, der har ret til kompensation, vil få ca. 2.500 pr. ha for hvert år, denne ikke har søgt støtte. I gennemsnit forventes det, at en landmand vil få ca. 20.000 kr. udbetalt, hvilket vil dække over årene 2009-2015 for de hårdest ramte. Desuden forventes det, at der vil blive gentildelt 500-1500 betalingsrettigheder, som kan give en fremtidig årlig udbetaling på ca. 2150 kr./ha

Videre proces

Den hjemmel i forordningen, der anvendes til at tildele kompensationen til landbrugerne, kræver i dette særlige tilfælde, at der udstedes en bekendtgørelse. Denne bekendtgørelse skal træde i kraft senest 21. april 2016. Bekendtgørelsen vil fastsætte de nærmere betingelser for kompensationsordningen. Betingelserne vil i hovedtræk være, at:

- Landbrugeren har undladt at søge støtte til et areal, som han har søgt støtte til i perioden fra 2008 til 2014 og arealet er omfattet af Demmer-dommen
- Landbrugeren har haft rådighed over arealet i kompensationsåret, som kan omfatte årene i perioden 2009 til 2015
- Landbrugeren har udøvet landbrugsaktivitet på arealet – minimum slåning hvert andet år i perioden 2009-2014 og slåning i 2015 og afgive erklæring om dette i ansøgningen
- Landbrugeren har i kompensationsåret anmeldt arealet i sin støtteansøgning som et ikke støtteberettiget areal
- Landbrugeren har fået inddraget betalingsrettigheder, fordi han ikke har søgt støtte til et areal berørt af Demmer-dommen
- Landbrugeren er aktiv landbruger det år, hvor betalingsrettigheden tildeles.

Der vil være ansøgningsfrist til ordningen den 1. august 2016.

Det er ikke alle landbrugere, der kan leve op til betingelserne. Det vil medføre, at nogle vil føle sig uretfærdigt behandlet. Det er dog nødvendigt at overholde de krav, der er opnået enighed om med Kommissionen for den udvidede kompensationsordning.